

PRESSITEADE

17. juuni 2022

Esimene põhjalik aruanne kinnitab ELis meresõiduohutuse suurendamiseks tehtud kollektiivse töö mõju

Kakskümmend aastat pärast tankeritega Erika ja Prestige toimunud raskeid õnnetusi on Euroopa meresõiduohutuse raamistikust saanud üks usaldusväärsemaid maailmas. Seda kinnitab Euroopa meresõiduohutuse aruanne (EMSAFE), mis pakub esimest korda põhjaliku ülevaate meresõiduohutusest Euroopa Liidus.

Üks ELi meresõiduohutuse raamistiku alussambaid on sadamariigi kontroll, mille tulemusena kontrollivad inspektorid ELi sadamates igal aastal üle 14 000 laeva. Seda täiendavad seadusandlikud algatused, nagu ro-ro-reisiparvlaevade ja kiirlaevade ELi erikontrollirežiim ning liikmesriikide kohustus teha õnnetuste keskset aruandlust ja seiret, et juhtumeid analüüsida ja töötada välja ennetusmeetmeid. Need algatused toetavad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt vastu võetud rahvusvaheliste konventsioonide rakendamist ja jõustamist, käsitledes konkreetseid riske ning kehtestades meresõiduohutust toetava keskse strateegia.

[Euroopa Meresõiduohutuse Amet](#) (EMSA) avaldatud aruandes EMSAFE rõhutatakse muu hulgas, et amet abistab Euroopa Komisjoni ELi õigusaktide rakendamise kontrollimisel. Selles valdkonnas on EMSA teinud komisjoni nimel viimasel kahel aastakümnel üle 300 külastuse liikmesriikidesse, samuti üle 300 inspeksiooni ELi tunnustatud organisatsioonides, millele liikmesriigid delegeerivad üha rohkem oma lipuriigi kohustustega seotud ülesandeid.

Lisaks tehti samal perioodil üle 70 kontrolli kolmandate riikide merendussektori haldus-, haridus- ja koolitusasutustes, et toetada komisjoni meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooni järgimise hindamisel.

Üksnes 2020. aastal registreeriti enam kui 680 000 ELi sadamate külastust. Seetõttu on väga oluline, et liikmesriigid vahetaksid omavahel ohutusteavet sellistes valdkondades nagu ohtlikud veosed, aluste asukohaandmed ning reisijate registreerimine. Selles kontekstis arendab ja täiustab EMSA ELi-üleest merendusandmete vahetamise platvormi SafeSeaNet, et pakkuda tugiteenuseid, lihtsustada aruandluskohustuste täitmist ning toetada uut, läbivaadatud ELi õigustikku. Need täiustused tugevdavad SafeSeaNeti kui ELi meresõiduteabe vahetamise põhiplatvormi rolli.

Aruanne EMSAFE anti välja ajal, mil ELi liikmesriikide lippude all sõitvad laevastikud kasvavad aeglasemalt kui laevastikud mujal maailmas (vastavalt 3,4% ja 7% kasv viimase viie aasta jooksul). Ehkki ELi liikmesriikide lippude all sõitvate laevade keskmine vanus on üldiselt võrreldav mujal maailmas sõitvate laevade vanusega, vananevad teatud laevakategooriad, sh reisilaevad, mille keskmine vanus on 28 aastat.

„Tänane aruanne tõendab, et ELi meresõiduohutuse tegevus on edukalt aidanud ennetada õnnetusi ja tagada ühiste ohutuseeskirjade kõrge taseme kõikjal liidus. Ühelainsal mereõnnetusel võivad olla katastroofilised tagajärjed inimestele ja merekeskkonnale, mistõttu jätkuv valvsus ja areng on äärmiselt olulised. Mul on hea meel selle ülemaailmse algatuse üle, mis annab põhiteavet meresõiduohutuse olukorra ja praeguste probleemide kohta“, märkis ELi transpordivolinik Adina Vălean.

„Ohutus on kõigi meresõidutegevuste alustala. Ilma ohutuseta ei ole ELi meretranspordisektoris kestlikkust, turvalisust ega arengut. Seetõttu on ohutus nüüd ja ka tulevikus ESMA tegevuse keskmes. Samas selgub meie aruandest, et meresõiduohutus on jätkuvalt meie ühine probleem. Üksnes koostööd tehes – rahvusvahelisel, üle-euroopalisel, riiklikul, poliitilisel, tööstuse ja sidusrühmade tasandil – saame toetada seda tugevat raamistikku, mille oleme loonud viimase 20 aasta jooksul, ning lahendada tulevase probleeme“, ütles EMSA tegevdirektor Maja Markovčić Kostelac.

Tulevikusuundumused

Aruande kohaselt tuleb meresõidukohtuse valdkonnas lühikeses ja keskpikas perspektiivis ikka veel ette väljakutseid, nii olemasoleva laevastiku haldamisel kui ka digiteerimise, uute tehnoloogiate ja kestlikkuse alal.

- Meresõiduohutusega on seotud ka merendussektori tegevus heitkoguste vähendamisel roheleppe raames, arvestades eelkõige seda, et uute kütuste (vesinik, metanool, ammoniaak ja biokütused) ja energiatehnoloogiate (akud ja kütuseelemendid) kasutamine peab tuginema kohastele ohutusstandarditele.
- Alternatiivkütusega sõidukite, sh elektriautode arv kasvas 2019.–2021. aastal 29% võrra, mis tähendab, et nii reisi- ja ka kaubalaevad peavad suutma hallata suurema arvu selliste sõidukite transportimisega seotud ohutusriske.
- Aruandes rõhutatakse, et kuigi autonoomsed laevad toovad sektorisse uusi võimalusi, kaasnevad nendega ka regulatiivsed ja tehnilised väljakutsed, sh vajadus töötada välja nt õigusraamistikud, standardid, kontrollid, mere- ja sadamamanöövrid ning pardapersonali kvalifikatsioonid.

LISATEAVE:

Täisaruanne: <https://emsa.europa.eu/emSAFE>

PRESSIKONTAKTID

- Ruth McDonald: Ruth.MCDONALD@emsa.europa.eu; +351 913 151 610
- Ann Macpherson: Ann.MACPHERSON@emsa.europa.eu; +351 917 21 31 21